

JANKO LEBAN:

Hvaležni Milan.

h, dobri atek, kupi nam globus; hočemo ti biti zato prav hvaležni!« Tako so prosili otroci očeta — trgovca Blažiča — nekaj dni pred Božičem, ko je nekega večera uprav prišel iz trgovine domov. Najmlajši sinček Julček je sedel k očetu na zofo. Sladkal se mu je ter ga poljubil, rekoč: »Dragi atek, če kupiš mojima bratoma Francku in Milanu globus, potem dobim jaz malo gledišče, je li? Tako rad bi ga imel!«

»Potrpíte, potrpíte, ljubi otroci!« odvrne oče. »Rad vam po možnosti ustrežem; želim pa tudi, da ne bo zaman to, kar vam ljubi Jezušček prinese, nego da ta darila s pridom rabite!«

Otroci stisnejo očetu roko in mu kar najslovesneje obljubijo, da bodo storili po njegovih željah.

Prišel je Sveti večer. Otroci so bili poslani v malo sobico. Tam naj čakajo toliko časa, da se jim pozvoni. Potem vstopijo v veliko sobo, da tam vidijo, kaj jim je Jezušček prinesel. Tu, v mali temni sobici so otroci radovedno ugibali, kaj utegne dobiti ta ali oni.

»Jaz gotovo dobim novo suknjico,« izpregovori eden. »Jaz pa knjigo s podobami,« meni drugi. »Toda — ne!« приметne prvi. »Zdaj se spominjam: Atek je govoril o novi zimski čepici, ki jo potrebujem. O, da bi jo le dobil! Kako bi bil vesel!«

V enem pa so bili vsi edini, v tem namreč, da jim Jezušček gotovo prinese — globus. Komaj so čakali, da pozvoni in jih mati pokliče. Potekajoče minute so se jim zdele cela večnost. Toda zdajci pozvoni, in otroci zvihrajo v veliko razsvetljeno sobo. Obilno je bilo njihovo veselje, motilo ga je le to, da med darili ni bilo — globusa!...

»Otroci!« se oglasi oče, »danes ni mogoče vaši želji povsem ustreči, ker globus še ni došel. Toda jutri popoldne ga boste gotovo imeli!«

Ko jim drugi dan opoldne oče naznaní, da pričakuje ob dveh, da pride globus po pošti, se postavita Julček in Francek k oknu. Gledala sta, kdaj se prikaže pismonoša. Toda pismonoša je sicer prišel, a globusa ni prinesel. Razočarana se napravita z dovoljenjem staršev na izprehod.

Ko se pa pod večer vrneti domov, ju oče povede v sobo. O, koliko veselje! Globus je bil tukaj! Prišel je bil z večerno pošto! A kaj sta storila otroka z njim? Julček ga je hotel rabiti za igračo in pričel ga je vrteti naokolo. Ni dolgo trajalo in že je bila os zakrivljena, torej globus poškodovan.

»Zate ni to, Julček; poiskati si moraš drugo igračo!« deje oče.

Francek pa se ni mogel nagledati globusa. Motril ga je od vseh strani in tudi zakrivljeno os je izkušal uravnati. Tudi Milan je bil ves srečen vzpričo darovanega globusa.

Nagledavši se ga, so šli otroci po večerji spat. Preden so zaspali, so se menili o krajih, ki so jih bili poiskali na globusu. Tudi so ugebali, ali je res zemlja okrogla, kakor jo predstavlja globus.

Kako je pa bilo nekaj dni potem? Je li globus še imel vse svoje prijateljčke? Žalibog — ne! Moral bi bil samevati, da se Milan ni zanj zavzel! Dasi sta si tudi Julček in Francek želela globusa, vendar sta se ga kmalu naveličala. Pozabila sta nanj in ga skoro pogledala nista več. Milan pa ni storil tako. Ure in ure je posedal pri globusu. Ni prej odjenjal, dokler ni vsega razumel in si vtisnil v spomin. Ko se je njegov stric izselil v Ameriko, je Milan vzel globus v roke ter pokazal pot, po kateri je stric odhajal v Ameriko. Če je slišal o tem ali onem mestu, je takoj po globusu preračunal, kako oddaljeno je. Največ veselja mu je delalo to, da je na globusu poiskal kraje, ki je o njih čital v potopisih. Odkritje Amerike si je ponovno poočitoval na globusu, pa si tudi pretolmačil, kako so nekateri slavni ljudje odkrili te ali one kraje. Večkrat je poklical h globusu tudi oba svoja bratca ter jima dajal naloge. Morala sta mu pokazati zdaj glavna morja, zdaj zopet poedine dežele na zemlji. Tudi sta mu morala imenovati največja mesta na svetu in jih pokazati na globusu.

Ko ga oče nekoč zaloti pri globusu, pokliče zraven tudi druga dva Milanova bratca ter izpregovori: »Vi ste vsi trije dobili globus v skupno last; pa le eden mi je bil za to hvaležen — moj dobri Milan! Odslej je globus samo njegova last. Vama dvema pa pravim: Če Jezuščkovih daril ne bosta bolje obračala, zares nista jih vredna in bolje, da se vama odzamejo!«

Z zagorelimi lici in vsa osramočena sta odšla Julček in Francek. Sklenila sta pa, da bosta očetov nauk uvaževala in se — poboljšala!

